

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Chomiuk

Protokolant: st. sekr. sąd. Iwona Bierkat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 czerwca 2017 r. w S.

sprawy z powództwa R. C.

przeciwko W. G. (1), A. C. S. J.

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje W. G. (1) do sporządzenia pisemnego oświadczenia wydrukowanego na kartce koloru białego, podpisanego własnoręcznie o następującej treści: „W. G. (1) przeprasza R. C., za to że naruszyła Jego dobra osobiste w ten sposób, że zawarła w piśmie procesowym z dnia 30 marca 2014 r sporządzonym przez jej pełnomocnika procesowego w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Siedlcach pod sygn. akt. IC 1226/12 nieprawdziwe i obraźliwe informacje, które wskazywały, że R. C. gra w filmach pornograficznych dostępnych na kanale (...). Oświadczenie to składane jest w wyniku przegranego procesu sądowego”, a następnie doręczenia tego oświadczenia R. C. w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku;

II. zobowiązuje S. J. do sporządzenia pisemnego oświadczenia wydrukowanego na kartce koloru białego, podpisanego własnoręcznie o następującej treści: „S. J. przeprasza R. C. za to, że naruszyła Jego dobra osobiste w ten sposób, że dopuściła się rozpowszechnienia wśród najbliższej rodziny R. C. nieprawdziwych i obraźliwych informacji, w których wskazywała, że R. C. gra w filmach pornograficznych dostępnych na kanale (...). Oświadczenie to składane jest w wyniku przegranego procesu sądowego”, a następnie doręczenia tego oświadczenia R. C. w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku;

III. zobowiązuje A. C. do sporządzenia pisemnego oświadczenia wydrukowanego na kartce koloru białego, podpisanego własnoręcznie o następującej treści: „A. C. przeprasza R. C. za to, że naruszyła Jego dobra osobiste w ten sposób, że dopuściła się rozpowszechnienia w miejscowości M. wśród najbliższej rodziny R. C. i jego znajomych nieprawdziwych i obraźliwych informacji, w których wskazywała, że R. C. gra w filmach pornograficznych dostępnych na kanale (...). Oświadczenie to składane jest w wyniku przegranego procesu sądowego”, a następnie doręczenia tego oświadczenia R. C. w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku;

IV. oddała powództwo w pozostałej części;

V. umarza postępowanie w zakresie kwoty 5.000 (pięć tysięcy) zł;

VI. odstępuje od obciążania R. C. obowiązkiem zapłaty na rzecz W. G. (1), A. C., S. J. poniesionych przez nie kosztów procesu;

VII. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa od W. G. (1), A. C., S. J. w częściach równych kwotę 1.803 (jeden tysiąc osiemset trzy) zł, a od R. C. kwotę 2.707 (dwa tysiące siedemset siedem) zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

R. C. wniosł:

- o zobowiązanie W. G. (1), A. C., S. J. do opublikowania na swój koszt w terminie 7 dni od uprawomocnienia się orzeczenia przeprosin na pierwszej stronie gazety (...) wydawanej w M. w ramce 1/4 strony, standardową wielkością liter, czcionką koloru czarnego na białym tle oświadczenia następującej treści: „W. G. (1), A. C., S. J. przepraszają R. C., za to że naruszyły Jego dobra osobiste w ten sposób, że dopuściły się rozpowszechniania w miejscowości M. nieprawdziwych i obraźliwych informacji, w których wskazywały, że R. C. gra w filmach pornograficznych dostępnych na kanale (...). Powyższe oświadczenie publikuje się w wyniku przegranego procesu sądowego. W. G. (1), A. C. i S. J.”,
- o zasądzenie od W. G. (1), A. C., S. J. solidarnie na jego rzecz kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, płatnej w ciągu 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- o zasądzenie od W. G. (1), A. C., S. J. na rzecz fundacji (...)” prowadzonej przez E. B. kwoty 5.000 zł tytułem przekazania kwoty na wskazany cel społeczny,
- o nakazanie W. G. (1), A. J. – C., S. J. zaniechania zniesławiania powoda poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji naruszających jego dobre imię tj. wizerunek, cześć i nazwisko,
- o zasądzenie od W. G. (1), A. C., S. J. na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu swego powództwa R. C. wskazał, że w lutym 2014 r. S. J., jego teściowa, pomówiła go, że gra w filmach pornograficznych, które są dostępne na kanale (...). Po niedługim czasie również jego żona A. C. powtórzyła te informacje w obecności rodziców powoda. Ponadto A. C. kontynuowała zniesławianie powoda powołując się na informacje od W. G. (1), z których wynikało, że powód i jego kolega K. G. grają w produkcjach pornograficznych. Powód R. C. wskazał, że w okresie około kwietnia 2014 r. uzyskał informacje od K. G. i od jego rodziców, że W. G. (1) rozpowszechnia nieprawdziwe informacje naruszające jego dobra osobiste w lokalnej społeczności tj. w M. i M., bez uprzedniego sprawdzenia ich prawdziwości i wiarygodności twierdząc, że powód i K. G. grają w produkcjach pornograficznych. Również pozwana A. C. rozpowszechniła wśród znajomych informacje o tym, że powód gra w filmach pornograficznych. Powód wskazał, że zniesławianie go przez pozwane spowodowało u niego szereg przykrości, stres, ból i cierpienie psychiczne, a ponadto naraziło go na straty moralne i utratę zaufania w lokalnej społeczności. Powód wskazał, że z uwagi na rodzaj wykonywanej pracy – funkcjonariusz ochrony, podlega cyklicznie przeprowadzanym przez funkcjonariuszy policji wywiadom środowiskowym. Pomówienia rozpowszechniane przez pozwane w konsekwencji mogą zatem narazić go na utratę pracy. Powód jako podstawę prawną swego powództwa wskazał art. 24 § 1 k.c. i przywołał na poparcie swoich żądań orzecznictwo sądowe. Jednocześnie wskazał, że rozmiar wyrządzonej mu krzywdy uzasadnia zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 5.000 zł przekazanej na wskazany cel społeczny.

W odpowiedzi na pozew W. G. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwana zaprzeczyła okolicznościom podniesionym w pozwie. Wskazała, że przed Sądem Okręgowym w Siedlcach toczy się sprawa z jej powództwa przeciwko K. G. o rozwód. Powoda R. C. łączą, czego sam nie ukrywa, bliskie relacje koleżeńskie z K. G.. Z uwagi na istniejący pomiędzy małżonkami konflikt, formułowane przez stronę tego konfliktu K. G. twierdzenia należy oceniać z dużą dozą ostrożności. Dotyczy to również informacji rzekomo uzyskanych od rodziców K. G., którzy są zaangażowani w konflikt pomiędzy małżonkami i nie mogą stanowić wiarygodnego źródła dowodowego. Pozwana podniosła, że wniesiony pozew jest bezzasadny i krzywdzący dla niej. Wskazała, że uzyskała od A. C. informacje, jakoby powód rzekomo grał w filmach pornograficznych, jednak nigdy z

tej wiedzy nie czyniła użytku, nigdy też nie rozpowszechniała nieprawdziwych informacji, jakoby R. C. grał w filmach pornograficznych dostępnych na kanale (...). Pozwana jedynie interesowała się tym, czy w tego typu produkcjach brał udział jej mąż K. G., z uwagi na szeroko rozumiane dobro wspólnego dziecka pozwanej i K. G.. Tym samym zachowanie pozwanej nie mogło być bezprawne, ponieważ miało na celu ochronę uzasadnionego interesu jakim jest dobro dziecka. Poza tym pozwana kategorycznie zaprzeczyła, aby naruszyła swoim działaniem w jakikolwiek sposób dobra osobiste powoda.

W odpowiedzi na pozew A. C. i S. J. wniosły o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na ich rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swego stanowiska wskazały, że rozpoznały na fragmencie filmu pornograficznego emitowanego na kanale (...) jako aktora R. C.. Film oglądały kilkakrotnie po to, aby upewnić się co do jego tożsamości. Pozwane zaprzeczyły, aby rozповідаły, że powód występuje w filmie pornograficznym. Celem podjętych działań przez pozwane i okazanie tego filmu powodowi było ratowanie małżeństwa R. C. i A. C..

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 r powód cofnął pozew w zakresie zasądzenia od pozwanych kwoty 5.000 zł na wskazany cel społeczny.

Sąd ustalił, co następuje:

R. C. i A. C. w 2014 r byli małżeństwem. Ich wzajemne relacje od pewnego czasu nie układały się prawidłowo. Zachowanie powoda wzbudzało w jego żonie nieufność i podejrzenia. R. C. zmienił dotychczasowy tryb życia, zaczął biegać, stracił znacznie na wadze, zmienił styl ubierania się. Pozwana chciała uzyskać od męża informacje co jest powodem jego zachowania i skąd pochodzą pieniądze na zakup nowych, często markowych ubrań. Podczas jednej z kłótni powód poinformował żonę, że uzyskuje dodatkowy dochód z tego, że jest osobą do towarzystwa. Informacja ta była nieprawdziwa, a zachowanie powoda wynikało z uciążliwego zachowania jego żony, która podejrzewała go o nielegalny sposób zarobkowania m.in. handel narkotykami. Twierdzenia powoda wzbudziły dodatkową nieufność pozwanej. W lutym 2014 r S. J. – teściowa powoda- podczas oglądania telewizji rozpoznała R. C. jako aktora grającego w filmie pornograficznym reklamowanym i zapowiadany na kanale (...). Pozwana nagrała na swoim telefonie tę zapowiedź filmu i pokazała go swojej córce A. C. powodowi oraz jego rodzicom. Pozwana S. J. twierdziła, że z pewnością aktorem występującym w tym filmie jest jej zięć R. C.. Rozpoznała go po charakterystycznych cechach anatomicznych. Również A. C. rozpoznała po ogólnym wyglądzie twarzy, charakterystycznych cechach anatomicznych na okazanym jej filmie swego męża R. C.. Pozwana A. C. pokazała nagrany fragment filmu swoim sąsiadom i poinformowała ich o tym, że aktorem w tym filmie jest powód R. C.. O powyższym poinformowała także dalszych członków rodziny powoda i jego znajomych. Z uwagi na narastający konflikt pomiędzy małżonkami powód w 2014 r złożył pozew o rozwód.

R. C. utrzymuje koleżeńskie relacje z K. G.. Po okazaniu powodowi filmu pornograficznego przez żonę i jej matkę, R. C. poinformował swojego kolegę K. G. o powyższym i pokazał mu nagrany przez pozwane fragment filmu. K. G. o tych podejrzeniach informowany był również przez brata powoda. Rodzice R. C. spotkali się z rodzicami K. G. i opowiedzieli im o pokazanym filmie i podejrzeniach żony i teściowej powoda dotyczących jego udziału w tym filmie. A. C. wiosną 2014 r poinformowała żonę K. G.– W. G. (1), o tym że R. C. gra w filmach pornograficznych i pokazała jej nagrany fragment takiego filmu. Wówczas W. G. (1) powzięła podejrzenie, że również jej mąż może występować w takich filmach. Uzyskaną od A. C. informację o zachowaniu R. C. jako kolegi jej męża zamieściła w jednym z pism procesowych złożonych w toczącej się pomiędzy nią a K. G. sprawie rozwodowej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków: K. G., M. C. (1), Ł. C., P. K., S. M. - złożonych podczas rozprawy w dniu 5 grudnia 2014 r, Z. C., M. C. (2), P. D., E. G., J. G. – złożonych podczas rozprawy w dniu 25 lutego 2015r, S. G. złożonych podczas rozprawy w dniu 07 maja 2015 r, wyjaśnień stron składanych w toku niniejszej sprawy, a także na podstawie pisma procesowego pełnomocnika W. G. (1) z dnia 30 marca 2014 r złożonego w sprawie o sygn. akt IC 1226/12 toczącej się przed tutejszym Sądem Okręgowym k. 335 – 344.

Materiał filmowy wyemitowany w stacji (...) został dostarczony przez firmę (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Przedmiotowa spółka nie zatrudniała w 2013 i 2014 r powoda, nie wypłacała mu żadnych wynagrodzeń, nie zawierała również z nim umowy jako modelem. Powód nie zgłosił, ani nie przekazał spółce żadnego filmu ze swoim udziałem, nie był dostawcą takiego filmu. (pismo k. 113, pismo k. 127)

Sąd zważył, co następuje:

Z treści pozwu wynika, iż R. C. swoje żądanie wywodzi z art. 24 k.c. wskazując, iż pozwane swoim zachowaniem naruszyły jego dobra osobiste w postaci dobrego imienia oraz godności. Z treści art. 24 k. c. wynika, iż ta osoba, której dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Może również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym. Przesłanka bezprawności działania jest przesłanką konieczną do udzielenia ochrony o charakterze niemajątkowym, przewidzianej w ww. przepisie. W sprawie o naruszenie dóbr osobistych bezprawność wypowiedzi naruszających dobre imię powoda zostaje uchylona przez dowód, że głoszone przez pozwanego twierdzenia są prawdziwe i nie naruszają jego dobrego imienia lub godności. O tym, czy w konkretnym wypadku można mówić o naruszeniu dobra osobistego, nie mogą decydować subiektywne odczucia osoby uważającej się za pokrzywdzoną, lecz decydujące znaczenie ma to, jaką reakcję naruszenie to wywołało w społeczeństwie.

W przedmiotowej sprawie pozwane A. C. i S. C. twierdziły, że powód gra w filmach pornograficznych. O powyższym S. C. poinformowała swoją córkę A. C., powoda i jego rodziców. Natomiast pozwana A. C. poinformowała o tym sąsiadów, dalszą rodzinę powoda oraz W. G. (1). Obie pozwane A. C. i S. J. przyznały w toku niniejszego postępowania powyższe okoliczności. Określiły po jakich cechach rozpoznały powoda na filmie. Również w toku postępowania obie pozwane były przekonane co do prawdziwości swoich twierdzeń, że aktorem występującym w filmie jest powód. Pozwana S. C. stanowczo zaprzeczyła, aby rozpowszechniała wiadomości związane z zachowaniem powoda wśród mieszkańców miejscowości M.. Przyznała jedynie, iż film, w którym miał grać powód pokazała swojej córce, zięciowi i jego rodzicom. Powyższe wynika także z zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wyjaśnienia pozwanej potwierdził powód, pozwana A. C. oraz świadkowie: M. C. (1), Ł. C., Z. C.. Brak jest dowodów na to, aby pozwana o powyższym informowała także inne osoby, w tym mieszkańców miejscowości M.. A. C. w swoich wyjaśnieniach dokładnie wskazała, kogo poinformowała o tym, że jej mąż gra w filmach pornograficznych i komu pokazała ten film. Z zeznań świadka M. C. (1) oraz świadka Z. C. wynika, że pozwana poinformowała o powyższym swoich znajomych i krewnych powoda. W efekcie wiadomość ta została rozpowszechniona po miejscowości M.. Świadek Z. C. słyszał rozmowę obcych osób na targu w M. o tym, że powód gra w filmach pornograficznych. Świadek Ł. C. potwierdził, że żona pomawiała jego brata o udział w filmach pornograficznych. W efekcie mieszkańcy miejscowości M. rozmawiali o tym w piekarni w obecności świadka. Dowiedziała się o tym również rodzina świadka. M. C. (2) w swoich zeznaniach wskazała, że A. C. pytała ją o to czy wie, że powód grał w filmach pornograficznych. Świadek jednak żadnej wiedzy na ten temat nie miała. Mimo, że M. C. (2) pracuje w miejscowości M. jako sprzedawca, nie słyszała, aby inne osoby rozmawiały na ten temat w jej obecności. Świadek P. D. zeznała, że zna powoda i jego żonę. Na stałe mieszka w miejscowości M., nie słyszała jednak dotychczas żadnych informacji dotyczących osoby powoda i jego udziału w filmach pornograficznych. Świadek E. G. w swoich zeznaniach wskazała, że poza informacjami uzyskanymi od powoda, jego rodziców i swego syna K. G. żadne inne osoby w jej obecności nie rozmawiały o zachowaniu powoda polegającym na udziale w filmie. Potwierdził to również w swoich zeznaniach świadek J. G.. Mając na uwadze powyższe ustalenia uznać należy, że pozwane jedynie w ograniczonym kręgu osób rozpowszechniły informację o zachowaniu powoda.

W. G. (1) w swoich wyjaśnieniach przyznała, że wiadomość o udziale powoda w filmach pornograficznych uzyskała od A. C., która pokazała jej także film z rzekomym udziałem jej męża. Pozwana zaprzeczyła, aby wiadomość tą rozpowszechniała wśród mieszkańców miejscowości M.. Przyznała jedynie, że umieściła tę informację w piśmie

procesowym złożonym w sprawie rozwodowej. Wyjaśnienia pozwanej znalazły potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym, w szczególności w treści przedmiotowego pisma procesowego dotyczącego stanowiska w zakresie władzy rodzicielskiej K. G. względem jego małoletniego syna, złożonego do sprawy o sygn. akt IC 1226/12, toczącej się przed tutejszym Sądem Okręgowym. Żaden ze świadków nie potwierdził, aby pozwana informowała inne osoby o zachowaniu powoda. P. K. w swoich zeznaniach potwierdziła źródło pochodzenia informacji dotyczących osoby powoda. Zaprzeczyła jednak stanowczo, aby pozwana rozpowszechniała uzyskane informacje. Świadek P. K. opisała sytuację, w której wiadomości dotyczące osoby K. G. i jego kolegi przekazywała swojej koleżance E. G. – matka K. G.. Również S. M. potwierdził, że podejrzenia dotyczące udziału powoda oraz K. G. w filmach pornograficznych pozwana uzyskała od A. C.. Wiadomość tą przekazała pozwanej W. G. (1) także inna osoba. Mimo to pozwana nie rozpowszechniała uzyskanych informacji przede wszystkim z uwagi na dobro swego dziecka, które mogłoby dowiedzieć się o udziale ojca i jego kolegi w filmach pornograficznych. Również świadek J. G. w swoich zeznaniach wskazał, że nic mu nie wiadomo, aby pozwana rozpowszechniała wiadomości dotyczące osoby powoda i jego udziału w filmie.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że również sam powód rozpowszechnił informacje dotyczącą jego udziału w filmie pornograficznym. Powód poinformował swoich kolegów i znajomych o podejrzeniach jego żony i teściowej oraz pokazywał im film nagrany przez teściową, w którym rzekomo miał występować. Wynika to jednoznacznie z zeznań świadka K. G., który właśnie przez powoda został poinformowany o całym zdarzeniu. Świadek zeznał, że również brat powoda informował go o zarzutach żony w stosunku do powoda. Potwierdził to w swoich zeznaniach świadek Ł. C.. Natomiast świadek M. C. (1) przyznała, że o podejrzeniach synowej i jej matki oraz o pokazanym filmie rozmawiała z rodzicami K. G.. Przyznał to w swoich zeznaniach także świadek Z. C.. Świadek E. G. i świadek J. G. o podejrzeniach A. C. i S. J. dotyczących powoda dowiedzieli się od swego syna K. G.. Informację taką uzyskali także od samego powoda i jego rodziców. Ponieważ o udział w filmach pornograficznych pomawiany był przez swoją żonę również syn świadków - K. G., rodzice obu mężczyzn spotkali się, aby omówić zaistniałą sytuację. Również świadek S. G. o rzekomym udziale powoda w filmach pornograficznych dowiedział się od samego R. C., który opowiedział mu o podejrzeniach A. C. i pokazał przedmiotowy film.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia nie można uznać, aby odpowiedzialność za rozpowszechnienie informacji dotyczącej gry w filmie pornograficznym przez powoda w miejscowości M. ponosiły wyłącznie pozwane. Wiadomość ta została zapoczątkowana przez S. J., ale ona ograniczyła się tylko do osób najbliższych powodowi. Pozwana W. G. (1) umieściła tę informację jedynie w piśmie procesowym złożonym do akt sprawy cywilnej. Najszerzej ujawniła wiadomość pozwana A. C. , ale jedynie wśród najbliższych znajomych i rodziny powoda. Zatem zarzut dotyczący rozpowszechnienia przedmiotowej informacji wśród mieszkańców miejscowości M. został wykazany jedynie w ograniczonym zakresie omówionym wyżej.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd miał na uwadze zeznania wyżej wymienionych świadków, uznając je za wiarygodne i przekonujące. Natomiast zeznanie świadka J. C. nie wniosło nic do sprawy. Świadek wskazała, iż do chwili telefonu M. C. (1) przed rozprawą nic jej nie było wiadomym o tym, aby powód był pomawiany o udział w filmach pornograficznych. Świadek zaprzeczyła także, aby przekazywała takie informacje innym osobom. Również świadek W. K. zeznała, że nic jej nie wiadomo o tym, aby powód brał udział w filmach pornograficznych. Nikt takiej informacji jej nie przekazywał. Zeznania tego świadka stoją w sprzeczności z zeznaniami świadka W. S., która zeznała, że informacje o zachowaniu powoda uzyskała od W. K., a ta wcześniej dowiedziała się o tym od teściowej M. C. (3). W tym miejscu wskazać należy, że świadek M. C. (2) zaprzeczyła, aby przekazywała informację uzyskaną od A. C. innym osobom. Tym samym w świetle zeznań M. C. (2), J. C. i W. K. zeznania świadka W. S. nie mogą zostać uznane za przekonujące i wiarygodne. Powyższe zeznania nie stanowią jednak materiału dowodowego, który miałby istotny wpływ na rodzaj poczynionych przez Sąd ustaleń.

W toku przedmiotowej sprawy pozwane w żaden sposób nie wykazały, aby ich zarzuty dotyczące zachowania powoda były prawdziwe. Twórca materiału filmowego stanowczo zaprzeczył, aby powód był zatrudniony jako model w tego rodzaju filmach lub dostarczył ten materiał filmowy. Przedmiotowa spółka, która dostarczyła film do kanału telewizji (...) nie zatrudniała w 2013 i 2014r powoda, nie wypłacała mu żadnych wynagrodzeń. Z opinii biegłego

z zakresu antropologii sądowej wynika, że ogólna budowa ciała, kształt głowy i twarzy, rysy twarzy, cechy oprawy oczu, kształt nosa i kształt bródki mężczyzny widocznego na fragmentach nagrań wykazują znaczne podobieństwo do analogicznych cech R. C. widocznych na nadesłanych do porównania zdjęciach. Nie jest to jednak ścisła zgodność. Występują wyraźne różnice dotyczące: cech brwi, cech prawego ucha, cech nasady nosa, cech bródki – u R. C. występuje głęboki i wyraźnie zarysowany dołek bródkowy, u mężczyzny na materiale video dołek bródkowy jest nieobecny. Tak charakterystyczna cecha była widoczna nawet na słabej jakości nagraniu. Jak wskazał biegły wyniki przeprowadzonych badań nie dają podstawy do tego, aby kategorycznie twierdzić, że mężczyzną uwidocznionym na dostarczonym do analizy nagraniu reklam serwisów erotycznych jest R. C.. Opinia ta była sporządzona na materiale dowodowym otrzymanym od pozwanych i przesłanym przez kanał (...). Po otrzymaniu przez Sąd materiału źródłowego, z którego powstało nagranie biegły z zakresu antropologii wydał kolejną opinię, której wnioski były zgodne z poprzednią. Biegły stanowczo stwierdził, że nie ma podstaw do tego, aby uznać, że mężczyzną uwidocznionym na nagraniu filmie to R. C.. Biegły nie stwierdził także, aby na filmie widoczne były anatomiczne cechy szczególne, na które wskazywały pozwane S. J. i A. C.. Biegły dokładnie opisał różnice cech wyglądu obu mężczyzn. Opinie sporządzone przez biegłego w ocenie Sadu są w pełni wiarygodne. Pozwane nie przedstawiły żadnych dowodów przeciwnych w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że zarzut postawiony powodowi przez pozwane, a dotyczący występowania w filmach pornograficznych, nie odpowiadał prawdzie. Tym samym stwierdzić należy, iż zachowanie pozwanych było całkowicie bezprawne. Na taką ocenę zachowania pozwanych S. J. i A. C. nie ma wpływu specyficzne zainteresowanie okazywane przez powoda młodym kobietom, co starały się obie pozwane wykazać w toku tego procesu. W ocenie Sądu brak jest także podstaw do wyłączenia bezprawności działania po stronie pozwanej W. G. (1). Pozwana nieprawdziwą wiadomość dotyczącą zachowania powoda przedstawiła w piśmie procesowym złożonym do akt sprawy. Powód nie był stroną tego procesu i brak było jakichkolwiek podstaw do tego, aby pozwana podawała tego rodzaju informacje w piśmie procesowym dotyczącym zachowania jej męża, a nie powoda. Pozwana poza informacją uzyskaną od żony powoda nie miała innych wiarygodnych podstaw do uznania, że twierdzenia dotyczące zachowania powoda są prawdziwe. Jak wynika z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2011 r. (IV CSK 587/10) strona, która w procesie realizując przysługujące jej prawo do obrony, składa oświadczenia naruszające dobra osobiste drugiej strony, działa bezprawnie wówczas gdy przedstawia fakty i oceny ze świadomością niezgodności ich z prawdą. Chodzi przy tym o oświadczenia składane (tak w sprawach karnych i cywilnych) na uzasadnienie roszczenia skargi, względnie na uzasadnienie obrony, jeżeli wynikają one z uprawnień działającego, a więc gdy przedmiotowo zdolne są służyć obronie prawa osoby działającej i gdy podmiotowo podyktowane są wolą działającego - wystąpienia w obronie jego prawa. Natomiast w wyroku z dnia 19 lipca 1978 r. (I CR 254/78) Sąd Najwyższy stwierdził, że uczestnik postępowania nie może powołać się w sprawie cywilnej na dane charakteryzujące niekorzystnie sylwetkę przeciwnika, jeżeli ich nieprawdziwość jest mu znana, może natomiast powołać się na dane niesprawdzone, potrzebne do obrony jego stanowiska w sprawie, obowiązany jest jednak do oględnego formułowania swych twierdzeń; podanie takich danych w formie drastycznej może uzasadniać odpowiedzialność przewidzianą w art. 24 § 1 k.c. Wprawdzie orzeczenia te odnoszą się do stron procesu biorących udział w sprawie, jednak zasadnym wydaje się zastosowanie ich także do osób trzecich, których dobra osobiste zostają naruszone w pismach procesowych poprzez działanie jednej ze stron. Fakt, że pozwana W. G. (1) podając nieprawdziwą informację obawiała się o dobro swego dziecka nie stanowi tu okoliczności wyłączającej bezprawność jej działania. Zwłaszcza, że w tym zakresie podała nieprawdę również dotyczącą zachowania jej męża K. G., co zostało wykazane prawomocnym wyrokiem karnym.

W kodeksie cywilnym brak jest definicji dóbr osobistych. Za zdecydowanie przeważającą w doktrynie i jednolicie przyjętą w orzecznictwie należy uznać koncepcję obiektywną, według której dobra osobiste są „wartościami o charakterze niemajątkowym, wiążącymi się z osobowością człowieka, uznanymi powszechnie w społeczeństwie” (tak np. A. Szpunar, *Ochrona dóbr osobistych*, Warszawa 1979, s. 106; M. Pazdan (w:) *Kodeks cywilny...*, red. K. Pietrzykowski, t. 1, 2002, komentarz do art. 23; S. Rudnicki, *Ochrona dóbr osobistych na podstawie art. 23 i 24 k.c. w orzecznictwie Sądu Najwyższego w latach 1985–1991*, PS 1992, nr 1, s. 34). Przepis art. 23 k.c. wśród dóbr osobistych człowieka pozostających pod ochroną prawa cywilnego wskazuje m.in. dobre imię (część zewnętrzną) i godność (część wewnętrzną).

Godność konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości człowieka i oczekiwaniu szacunku ze strony innych ludzi. Naruszenie godności polega z reguły na ublżeniu komuś lub obraźliwym zachowaniu wobec niego. Do naruszenia czci dojść może zarówno przez formułowanie twierdzeń wprost, jak i w formie hipotetycznej. Naruszenie dobrego imienia polega natomiast na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Może tu chodzić zarówno o rozpowszechnianie wiadomości określonej treści, która stanowi zarzut pod adresem jednostki, jak i wyrażanie ujemnej oceny jej działalności (J. Wierciński, Niemajątkowa ochrona czci, Warszawa 2002, s. 60). Cześć, dobre imię, dobra sława człowieka są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności. (wyrok SN z dnia 29 października 1971 r., II CR 455/71, OSNCP 1972, nr 4, poz. 77)

W przedmiotowej sprawie twierdzenia pozwanych dotyczące udziału powoda w filmach pornograficznych niewątpliwie noszą cechy naruszenia dóbr osobistych R. C. w postaci dobrego imienia i godności. Formułowany przez pozwane zarzut był jednoznacznie negatywny. Występowanie w filmach pornograficznych jest przez społeczeństwo odbierane jako negatywna cecha charakteryzująca daną osobę. W taki też sposób wiadomość dotycząca powoda, a rozpowszechniana przez pozwane została odebrana przez osoby bliskie i znajome R. C..

Z brzmienia art. 24 § 1 zd. 2 k.c. wynika, że w razie dokonanego już naruszenia dobra osobistego ten, czyje dobro zostało naruszone może żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Przy czym należy przyjąć, że treść i forma oświadczenia będą zależeć w każdym wypadku od rodzaju naruszonego dobra, okoliczności, w jakich do naruszenia doszło oraz formy, w jakiej tego dokonano. W przedmiotowej sprawie powód domagał się od pozwanych złożenia oświadczenia, które stanowiłoby formę przeprosin za użyte wobec niego nieprawdziwe i obraźliwe sformułowania, przy czym oświadczenie to miałyby zostać opublikowane w lokalnej gazecie. W ocenie Sądu żądanie powoda dotyczące przeprosin przez pozwane jest całkowicie uzasadnione. Jednak oświadczenia te powinny zostać przez każdą z pozwanych złożone w zakresie w jakim dopuściły się naruszenia dóbr osobistych powoda. Jak wykazano wyżej każda z pozwanych rozpowszechniła nieprawdziwą i obraźliwą informację dotyczącą powoda w innym zakresie. Te różnice Sąd uznał za zasadne uwzględnić w treści przeprosin, do których zobowiązał każdą z pozwanych. Poza tym, w ocenie Sądu w tej sprawie brak jest podstaw do umieszczenia przeprosin w lokalnej gazecie wskazanej przez powoda w pozwie. Wiadomość dotycząca zachowania powoda została wprawdzie rozpowszechniona w miejscowości M., jednak nie w takim zakresie, aby zasadnym było umieszczanie przeprosin w gazecie. Zwłaszcza, że powód i jego rodzina również mieli udział w rozpowszechnieniu tej nieprawdziwej wiadomości, co wynika z ustaleń poczynionych w tej sprawie, a omówionych wcześniej. Jak wskazuje się w orzecznictwie w sporze o ochronę dóbr osobistych powód powinien oznaczyć w pozwie dostatecznie skonkretyzowane zachowanie pozwanego, które wedle pokrzywdzonego potrzebne jest do usunięcia skutków dokonanego naruszenia dobra osobistego. Nie oznacza to jednak, aby wybór czynności skierowanej na usunięcie skutków takiego naruszenia był pozostawiony arbitralnemu uznaniu pokrzywdzonego. Czynność ta powinna być dobrana stosownie do rodzaju, intensywności i zasięgu dokonanego naruszenia, Sądowi orzekającemu zaś przysługuje kompetencja do kontroli, czy wskazana przez powoda czynność pozwanego stanowi odpowiedni środek usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 lipca 2002 r. I ACa 544/02). Przepis art. 24 § 1 k.c. pozostawia ocenie Sądu kwestię, czy żądana przez powoda treść i forma oświadczenia jest odpowiednia i celowa do usunięcia skutków naruszenia, co prowadzić musi do wniosku, że Sąd może ingerować w żadaną treść oświadczenia przez ograniczenie jej zakresu, czy uściślenie określonych sformułowań (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 334/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2016 r., IV CSK 42/16). Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 10 lipca 1998 r., I ACa 202/98 ogłoszenie w prasie nie powinno być stosowane, gdy zajście, w toku którego doszło do naruszenia dobra osobistego, jest znane tylko wąskiemu gronu osób. Taka sytuacja zachodzi w przedmiotowej sprawie. Umieszczenie treści przeprosin w lokalnej gazecie w efekcie doprowadziłoby do dalszego w zdecydowanie większym rozmiarze rozpowszechnienia nieprawdziwej i godzącej w dobra osobiste

powoda wiadomości dotyczącej jego zachowania. W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 sierpnia 2011 r. IV CSK 587/10 wskazał, że jeżeli z ustaleń Sądu wynikało, iż do naruszenia dóbr osobistych powoda doszło w pismach procesowych składanych do akt, a dostęp do akt miał niewielki krąg osób, to opublikowanie przeproszenia na łamach prasy, nawet lokalnej, nie ma dostatecznego uzasadnienia. Mając zatem na uwadze powyższe, rozmiar szkody i okoliczności w jakich doszło do naruszenia dobra osobistego powoda Sąd uznał, iż adekwatną formą przeprosin będzie złożenie przez pozwane na piśmie oświadczeń o treści dokładnie określonej w pozwie i doręczenie tych oświadczeń powodowi w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku. Zdaniem Sądu zastosowany środek powinien dać satysfakcję poszkodowanemu, który takie oświadczenia może okazać osobom, które uzyskały wiedzę od pozwanych na temat jego zachowania, a jednocześnie nie zawiera w swej treści elementów represyjnych i nie prowadzi do upokorzenia sprawców naruszenia dobra osobistego.

Zgodnie z treścią art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone lub naruszone cudzym działaniem, może żądać na zasadach przewidzianych w kodeksie zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Tym samym przepis ten odsyła do treści art. 448 k.c. Do przesłanek roszczeń przewidzianych w tym artykule trzeba zaliczyć: naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, czyn sprawcy noszący znamiona winy w każdej postaci aż do granic culpa levissima oraz związek przyczynowy między tym czynem a szkodą. Na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Podstawą odmowy zastosowania środka przewidzianego w art. 448 k.c. może być w szczególności nieznaczny rozmiar krzywdy, czy niewłaściwe zachowanie poszkodowanego. Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku naruszenia dóbr osobistych. Przy stosowaniu tego przepisu Sąd bierze pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych, w tym winę sprawcy naruszenia dóbr osobistych i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra (wyrok SN z 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/2005). Roszczenie wynikające z art. 448 k.c. nie powinno być traktowane jako mające charakter lub choćby tylko aspekt penalny. Jego rola polega wyłącznie na zapobieżeniu trwania naruszenia i możliwego do osiągnięcia złagodzenia skutków negatywnych doznań, wynikających z naruszenia dóbr osobistych. Dlatego oceniając zarówno możliwość zasądzenia jak i wysokość odpowiedniej sumy pieniężnej, sąd musi wziąć pod uwagę kompensacyjny - a nie represyjny - charakter zadośćuczynienia. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie powód nie wykazał, aby odniesiona przez niego krzywda spowodowana zachowaniem pozwanych wymagała zasądzenia żądanego w pozwie zadośćuczynienia. W szczególności rozpowszechniona informacja nie miała wpływu na relacje towarzyskie powoda, postrzeganie jego osoby w lokalnej społeczności czy też w miejscu pracy. Powód nie wykazał, aby na skutek zachowania pozwanych odczuwał cierpienia psychiczne lub dotknęły go jakiegokolwiek inne negatywne następstwa zachowania pozwanych. Poza tym powód przyczynił się do upowszechnienia przedmiotowej informacji, okazując film i informując o zarzutach pozwanych swoich znajomych. Pomiedzy powodem a pozwanymi A. C. i S. C. istniał konflikt rodzinny, który również ma wpływ na ocenę rozmiaru krzywdy powoda. Natomiast pozwana W. G. (1) ujawniła informacje dotyczącą powoda jedynie w piśmie procesowym, do którego dostęp miała ograniczona ilość osób. Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia Sąd uznał, iż nieznaczny rozmiar krzywdy powoda oraz rozmiar dokonanych naruszeń jego dóbr osobistych nie uzasadniają zasądzenia na jego rzecz od pozwanych zadośćuczynienia. W sposób wystarczający krzywda powoda zostanie naprawiona poprzez złożenie przez pozwane odpowiednich oświadczeń.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia żądania powoda dotyczącego zakazania pozwanym naruszania jego dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i godności na przyszłość. Nie można żądać zaniechania nieokreślonych działań, które mogłyby zagrozić sformułowanym jedynie ogólnie dobrom osobistym. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 1971 r., II CR 220/71, OSNCP 1972, nr 1, poz. 19: „Sentencja wyroku rozstrzygająca o żądaniu ochrony dóbr osobistych nie może się ograniczać do ogólnikowego zakazu ich naruszania, ale obok wymienienia naruszonego dobra powinna zawierać ścisłe określenie czynności, która ma być zaniechana”. Ponieważ powód nie wskazał tych czynności brak jest podstaw do uwzględnienia jego żądania w tym zakresie. Poza tym roszczenie o zaniechanie przysługuje w sytuacji, gdy do naruszenia jeszcze nie doszło, lecz istnieje niebezpieczeństwo, że do niego dojdzie w przyszłości. Zagrożenie musi być bezpośrednie i poważne; działanie, które stwarza stan zagrożenia, w normalnym toku rzeczy musi doprowadzić do naruszenia dóbr osobistych. Te okoliczności w tej sprawie nie zostały wykazane.

Ponieważ R. C. cofnął powództwo w części dotyczącej zasądzenia od W. G. (1), A. C., S. J. na rzecz fundacji (...)” prowadzonej przez E. B. kwoty 5.000 zł tytułem przekazania kwoty na wskazany cel społeczny, a pozwani nie oponowali w tym zakresie, Sąd umorzył postępowanie co do tej części żądania.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd orzekł jak w wyroku. Ponieważ powództwo zostało uwzględnione jedynie w części dotyczącej roszczeń niemajątkowych, Sąd dokonał wzajemnej kompensacji kosztów poniesionych przez strony. Wszystkie strony w tej sprawie występowały z pełnomocnikami, a zatem przy uwzględnianiu poniesionych przez strony kosztów procesu Sąd miał na uwadze wynagrodzenie pełnomocników w zakresie roszczeń niemajątkowych w kwocie 360 zł oraz w zakresie roszczeń majątkowych w kwocie 2.400 zł. Ponieważ żądania majątkowe nie zostały uwzględnione, a także cofnięte w części przez powoda dopiero w trakcie procesu, R. C. powinien zwrócić pozwanym kwoty w wysokości 2.400 zł. W zakresie roszczeń niemajątkowych pozwane powinny zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości po 360 zł. Zatem po wzajemnej kompensacji tych kosztów powód byłby zobowiązany do zwrotu na rzecz pozwanych poniesionych przez nie kosztów procesu. Jednak charakter tej sprawy, uznanie co do zasady żądania powoda przemawiało za odstąpieniem na podstawie art. 102 k.p.c. od obciążania go należnymi na rzecz pozwanych kosztami procesu. Jednocześnie Sąd nakazał pobranie od stron na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych w zakresie wynagrodzenia biegłych sądowych wypłaconego w toku procesu tymczasowo z sum Skarbu Państwa. Z uwagi na wynik procesu tj. częściowe uwzględnienie roszczenia niemajątkowego oraz oddalenie roszczeń niemajątkowych powód został obciążony tymi kosztami w wysokości 60%, zaś pozwane w wysokości 40%. Z uwagi na sytuację materialną stron procesu Sąd obciążył je należnymi kosztami sądowymi jedynie w części określonej w treści wyroku.